

Brandförsvaret
Tjänsteskrivelse till Räddningsnämnden

Datum:
2025-09-03

Diarienummer:
RÄN-2024-00160

Handläggare:
Elin Öberg

Rapportering av internkontrollmoment 2025, kontroll av att de arbetssätt och rutiner som finns för hanteringen av register för brandfarliga och explosiva ämnen är uppdaterade och efterlevs

Förslag till beslut

Räddningsnämnden beslutar

1. **att** godkänna bifogat internkontrollmoment gällande kontroll av att de arbetssätt och rutiner som finns för hanteringen av register för brandfarliga och explosiva ämnen är uppdaterade och efterlevs.
2. **att** uppdra åt brandchef att säkerställa att räddningsnämndens register stämmer överens med utfärdade tillstånd för brandfarliga och explosiva varor.
3. **att** uppdra åt brandchef att säkerställa att det finns tillräckliga rutiner för hantering av tillstånd för brandfarliga och explosiva varor.

Ärendet

Rapportering av internkontrollmoment, kontroll av att de arbetssätt och rutiner som finns för hanteringen av register för brandfarliga och explosiva ämnen är uppdaterade och efterlevs

Beredning

Ärendet är berett av tjänsteperson vid Uppsala brandförsvaret.

Föredragning

Fungerande rutiner och arbetssätt för tillståndshanteringen av brandfarliga och explosiva varor är avgörande för att säkerställa att verksamhetsutövare som får

tillstånd uppfyller alla krav och för att räddningsnämndens register över tillstånden är korrekt.

Kontrollen har genomförts genom att 20 slumpmässigt utvalda tillståndsärenden för explosiva varor har granskats. Vid kontrollen jämfördes uppgifterna i det nationella tillståndsregistret NATEV med räddningsnämndens register samt med de utfärdade tillstånden. NATEV är ett nationellt register för explosiva varor som förvaltas av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Urvalet omfattar endast explosiva varor eftersom NATEV inte innehåller tillståndsärenden för brandfarliga varor. Dessa kan därför inte kontrolleras på samma sätt.

Det har även granskats att handläggningen och dokumentationen av tillståndsärendena följer de interna rutiner som finns.

Den samlade bedömningen är att kontrollen är genomförd med anmärkning. I 7 av de 20 granskade ärendena (35 %) fanns felaktigheter som kan påverka möjligheten att följa upp om verksamhetsutövare har giltiga tillstånd, brandförsvarets möjlighet att utföra tillsyn enligt lag samt rättssäkerheten i besluten. Det var avvikelser i ytterligare 6 ärendena av mindre allvarlig karaktär. Viktigt att poängtera är att i samtliga fall är tillstånden upplagda i NATEV i enlighet med gällande föreskrift, de konstaterade bristerna är främst av administrativ karaktär.

Bedömningen utifrån granskningen är att det finns ett behov av att förtydliga arbetssätten, uppdatera befintliga rutiner och att göra en översyn av att utfärdade tillstånd stämmer överens med räddningsnämndens register.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2025-09-03
- Bilaga 1. Kontroll av arbetssätt och rutiner för hanteringen av register för brandfarliga och explosiva varor

Brandförsvaret

Johan Szymanski
Brandchef

Brandförsvaret
Rapport

Handläggare:
Mikael Jeppsson, verksamhetsutvecklare

Datum:
2025-09-03

Diarienummer:
RÄN-2024-00160

Sida 1 (4)

Rapportering av internkontrollmoment 2025, kontroll av att de arbetssätt och rutiner som finns för hanteringen av register för brandfarliga och explosiva ämnen är uppdaterade och efterlevs

Kontrollmoment

Kontroll av att de arbetssätt och rutiner som finns för hanteringen av register för brandfarliga och explosiva ämnen är uppdaterade och efterlevs.

Metod och urval

Räddningsnämnden har ett register över vilka tillstånd som nämnden har utfärdat för hantering av brandfarliga och explosiva varor enligt Lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Det finns också ett nationellt register, NATEV (Nationellt tillståndsregister för explosiva varor), av tillstånd för hantering av explosiva varor.

Urval.

Kontroll av 20 slumpmässigt utvalda tillståndsärenden avseende hantering av explosiv vara.

Urvalet har begränsats till hantering av tillstånd för explosiv vara på grund av att NATEV inte innehåller några tillståndsärenden avseende brandfarlig vara.

Kontroll av riktigheten i räddningsnämndens register.

Kontrollen omfattade att uppgifterna i räddningsnämndens register överensstämde med uppgifterna i NATEV och med utfärdade tillstånd.

Vi samverkar i en gemensam räddningsnämnd:
Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun

Postadress: Uppsala kommun, Brandförsvaret, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 30 00
www.uppsalabrandforsvar.se

Kontroll av att tillståndsärendena har hanterats korrekt.

Kontroll av att tillståndsärendena har handlagts och dokumenterats i enlighet med brandförsvarets interna rutin "Tillståndsärenden LBE" samt brandförsvarets interna vägledning "Vägledning tillståndshandläggning LBE".

Granskade ärenden.

Ärende	Anmärkning	Ärende	Anmärkning
2024-000334	Utan anmärkning	2024-002122	Utan anmärkning
2024-000401	Anmärkning	2025-000098	Utan anmärkning
2024-000912	Anmärkning	2025-000184	Anmärkning
2024-000933	Anmärkning	2025-000423	Anmärkning
2024-001262	Anmärkning	2025-000425	Anmärkning
2024-001378	Utan anmärkning	2025-000637	Anmärkning
2024-001396	Utan anmärkning	2025-000675	Anmärkning
2024-001749	Utan anmärkning	2025-000783	Anmärkning
2024-001840	Utan anmärkning	2025-000869	Anmärkning
2024-002074	Anmärkning	2025-000955	Anmärkning

De rödmarkerade ärendena har större avvikelser som påverkar antingen möjligheten att följa upp att verksamhetsutövare har giltiga tillstånd, räddningsnämndens möjlighet att genomföra tillsyn enligt LBE eller rättssäkerheten i utfärdade tillstånd/beslut.

De gulmarkerade ärendena bedöms ha avvikelser av något mindre betydelse/allvarlighetsgrad.

Resultat

2024-000401	Fel beslutsdatum och avsaknad av ämnen på tillståndet i räddningsnämndens register.
2024-000912	"Tillståndets omfattning" saknas i tillståndet. Det framgår inte i tillståndet (handlingen skickad till verksamhetsutövaren) vad de har fått tillstånd för. Ämnen och mängder finns inte angivet i tillståndet. Ämnen och mängder finns dock angivna i NATEV, dessa verkar baseras på vad man ansökt om i tillståndsansökan.
2024-000933	Fel löptid på tillståndet i räddningsnämndens register. 2027-07-02 på tillståndet och 2027-06-28 i räddningsnämndens register. Mängd angiven med fel enhet avseende kategorin "Förvaring" i NATEV.
2024-001262	Det saknas ett upplagt tillstånd i räddningsnämndens register. Möjlighet att följa upp tillståndets löptid och giltighet saknas. Tillåten mängd saknas helt i NATEV.
2024-002074	Tillåten mängd i NATEV stämmer inte helt överens med tillståndet för ett av ämnena.
2025-000184	Fel löptid och beslutsdatum på tillståndet i räddningsnämndens register. Löptiden är 2028-05-13 på tillståndet och 2028-05-14 i räddningsnämndens register.
2025-000423	Tillståndet är inte döpt till diarienumret i enlighet med vägledningen. "LBE 16, planeras för tillsyn" samt "Tillståndspliktig hantering av explosiv vara" ej ikryssat på verksamhetskortet. Tillåten mängd saknas helt i NATEV.

2025-000425	Glömt att markera äldre tillstånd som inte längre är giltigt som "Historiskt".
2025-000637	Tillståndet är inte döpt till diarienumret i enlighet med vägledningen. "LBE 16, planeras för tillsyn" samt "Tillståndspliktig hantering av explosiv vara" ej ikryssat på verksamhetskortet. Tillåten mängd saknas helt i NATEV.
2025-000675	Det är inte angivet om tillståndet gäller explosiv eller brandfarlig vara i räddningsnämndens register. Fel beslutsdatum i räddningsnämndens register. "LBE 16, planeras för tillsyn" samt "Tillståndspliktig hantering av explosiv vara" ej ikryssat på verksamhetskortet.
2025-000783	Glömt att markera äldre tillstånd som inte längre är giltigt som "Historiskt". Vidare så innehåller ärendet två beslut om tillstånd, det ena behöver makuleras då det innehåller felaktiga uppgifter. Som det ser ut nu finns det två beslutade tillstånd i samma ärende.
2025-000869	Tillståndet är inte döpt till diarienumret i enlighet med vägledningen. Fel löptid på tillståndet i räddningsnämndens register. 2028-06-09 på tillståndet och 2028-06-12 i räddningsnämndens register. Tillståndshavaren är bara giltig till 2028-05-06, detta bör vara samma löptid som tillståndet. Tillåten mängd saknas helt i NATEV, även fel löptid på tillståndet i NATEV på samma sätt som ovan.
2025-000955	Tillståndet är inte döpt till diarienumret i enlighet med vägledningen. Fel löptid och beslutsdatum på tillståndet räddningsnämndens register. Löptiden är 2028-06-01 på tillståndet och 2028-06-12 räddningsnämndens register. Tillåten mängd saknas helt i NATEV, även fel löptid på tillståndet i NATEV på samma sätt som ovan.

Granskningen är utförd med anmärkning. Vägledning och rutin har inte följts fullt ut i 13 (65%) av de 20 granskade fallen.

Eventuella avvikelser avseende införande av tillstånd i NATEV gentemot rutin och vägledning kan inte bedömas då det idag saknas vägledning och rutin för detta.

Kommentar

Utifrån genomförd granskning bedöms det finnas ett behov av att förtydliga arbetssätten avseende tillståndsärenden LBE.

Dokumentet "Tillståndsärenden LBE", senast reviderat 2023-12-21 samt "Vägledning tillståndshandläggning LBE", senast reviderat 2023-04-17 bedöms behöva revideras. Bland annat behöver en rutin för hur brandförsvaret lägger in uppgifter i NATEV finnas med och avsnittet "Efterarbete" behöver bli mer detaljerat.

Varje tillståndsbeslut ska kvalitetsgranskas av annan behörig LBE-handläggare. Varje tillstånd har kontrollerats/signerats/granskats, dock har denna granskning inte utförts i enlighet med styrdokumentet "Kvalitetsgranskning". De som genomför kvalitetsgranskningarna bedöms behöva följa detta dokument i större utsträckning. Styrdokumentet "Kvalitetsgranskning" bedöms eventuellt behöva förtydligas och vara ännu mer detaljerat i avsnittet "Kvalitetsgranskning av tillstånd".

Vidare rekommenderas att det genomförs en översyn av alla utfärdade tillstånd och hela räddningsnämndens register så att alla uppgifter blir korrekta, detta utifrån att 65 % av de slumpmässigt utvalda ärendena innehållit avvikelser.

Mikael Jeppsson

Verksamhetsutvecklare, Staben för analys och långsiktig planering